

Brezilya

Ülke Kimlik Kartı

Resmi Adı	: BREZİLYA FEDERATİF CUMHURİYETİ
Başkent	: Brasília
Nüfus	: 207.652.865
Yüzölçümü	: 8.515.767 km ²
Para birimi	: Brezilya Reali (BRL)
Etnik gruplar	: %47,7 Beyaz, %43,1 Mulatto (Siyahi ve Beyaz Karışık), %7,6 Siyahi, %1,1 Asyalı, %0,5 Yerli.
Konuşulan Diller	: Portekizce

Kapladığı alan açısından dünyanın beşinci büyük ülkesi olan Brezilya, kuzeyden güneye 4.320 km, doğudan batıya 4.326 km'dir. Ülkenin, yaklaşık yüzde doksan gibi büyük bir kısmı, Ekvator ile tropikal Oğlak dönencesinde yer almaktadır. Atlantik Okyanusu ile çevrili Brezilya'nın İspanyolca konuşan Güney Amerika ülkeleri ile 12.000 km'lik sınırı vardır. Şili ve Ekvator haricinde Güney Amerika ülkelerinin hepsi ile sınır komşusudur. Amerika kıtasının %21'ini, Latin Amerika'nın %47,7'sinin kaplayan Brezilya'nın arazi yapısında güneyin son ucun-

da Porto Alegre'den kuzeydoğudaki Natal'a kadar sahil hattını yakından izleyen sıradağlarından sonra kıvrımlarını açan Brezilya yaylası ile egemen engebeler mevcuttur. Esas düz arazi bölgeleri, sahilleri ve Amazon ovaları ve Paraguay Çöküntüsü (Mato Grosso Pantanal)'dür. Ülkenin en yüksek noktası Amazon bölgesinin en kuzeyinde yer alan 3.014 m yükseklikteki Pico da Neblina'dır.

Siyasi ve İdari Yapı

Brezilya, "Başkanlık" sistemiyle yönetilen "Federal Cumhuriyet"tir. 26 eyalet ve bir federal başkentten oluşan idari yapıda, her eyaletin fede-

ral meclisi ve iç yönetimi bulunmaktadır. Toplam 5.560 belediye vardır. Eyalet valilerinin federal meclis ve senatörler üzerinde güçlü etkisi bulunmaktadır.

Nüfus ve İşgücü Yapısı

Dünyanın en kalabalık beşinci ülkesi olan Brezilya'nın 2015 yılı itibarıyla nüfusu yaklaşık 204,5 milyon kişiden oluşmaktadır. Demografik yoğunluk sahil boyunca uzanan dar bir kıyı şeridinde yoğunlaşmıştır. Kıyı kesimlerindeki nüfus yoğunluğunu iç kesimlere kaydırmak için Başkent Rio de Janeiro'dan Brasília'ya taşınması, karayolları ağı-

nın genişletilmesi, ülkenin iç taraflarında yeni kalkınma merkezlerinin oluşturulması, Itaipu ve Tucuru gibi büyük ölçekte hidroelektrik projeleri gibi teşvik önlemleri alınmıştır.

Büyük ve gelişmiş tarım, madencilik, üretim ve hizmetler sektörlerine sahip olan Brezilya ekonomisi, tüm diğer Güney Amerika ülkelerinden ileridedir ve varlığını dünya pazarlarına doğru genişletmektedir.

Brezilya, Latin Amerika ve Karayipler bölgesindeki en büyük ve ürün çeşitliliği en fazla olan sanayi merkezidir. 1990'lı yıllardaki liberalizasyon çabalarının sonucunda özellikle otomotiv sanayi ve altyapı modernizasyonunda özelleştirme ve doğrudan yabancı yatırımlar sayesinde önemli gelişmeler sağlamıştır.

Tarım ve Hayvancılık

Brezilya, zengin tarımsal kaynaklara sahiptir. Ülkenin iki tane önemli tarım bölgesi bulunmaktadır. Ülkenin güney kısmının yarısından oluşan ilk bölge, daha çok yağış almaktadır; yarı ılıman bir iklimte, daha verimli topraklara, daha ileri teknoloji ve girdi kullanımına, yeterli altyapıya ve daha deneyimli çiftçilere sahiptir. Brezilya hububatının, yağlı tohumlarının ve ihrac ürünlerinin çoğu bu bölgede üretilmektedir.

İkinci tarım bölgesi ise, kurak kuzeydoğu bölgesinde ve Amazon havzasında yer almaktadır. Bu bölgede yağış dağılımı düzenli değildir; bölge verimli topraklara, yeterli altyapıya ve kalkınma sermayesine sahip değildir. Bu bölge, çoğunlukla kendine yetmek için üretim yapıyor olsa da, orman ürünleri, kakao ve tropikal meyve ihracatçıları için giderek önemli olmaya başlamaktadır. Zengin savana otlaklarına sahip olan orta batıda ise, sadece seyrek ağaçlar bulunmaktadır ve bu bölge, hızlı ve kapsamlı bir tarımsal genişleme yaşamaktadır.

Brezilya tarım sektörü çeşit açısından çok zengindir ve ülke gıda konusunda büyük ölçüde kendi kendine yetebilmektedir. Brezilya dünyanın en büyük kahve, şekerpancarı, portakal suyu, tropikal meyveler, dondurulmuş nektar üreticisidir ve dünyanın en büyük sığır yatırımcılarından.

Brezilya'nın ürettiği ve ihraç ettiği başlıca ürünler, kakao, soya fasulyesi,

tütün, ağaç ürünleri, kümes hayvanları, domuz eti, mısır ve pamuktur. Çiftlik hayvanları üretimi ülkenin pek çok kesiminde önemlidir. Kümes

hayvanları, domuz eti ve süt endüstrisi hızla büyümekte ve tüketici tercihlerindeki değişimlere çabuk cevap vermektedir.

Brezilya dünyanın;

1. şeker üreticisi ve ihracatçısı,
1. kahve üreticisi ve ihracatçısı,
1. portakal suyu üreticisi ve ihracatçısı,
1. alkol üreticisi ve ihracatçısı,
1. et ihracatçısı ve 2. üreticisi,
1. tavuk eti ihracatçısı ve 3. kanatlı hayvan eti üreticisi
2. soya fasülyesi üreticisi ve ihracatçısı,
2. tütün üreticisi ve 1. ihracatçısı,
2. şekerli mamuller üreticisi,
3. ananas üreticisi,
4. mısır üreticisi,
5. kakao üreticisi,
5. süt üreticisi,
5. bira üreticisi,
5. çikolata üreticisidir.

Dünya tarım ve gıda sanayi ürünleri dış ticaretinde fazla veren ülkelerin başında Brezilya gelmektedir. Ülkenin dış ticaret rakamları incelendiğinde, net bir tarım ve gıda sanayi ürünleri ihracatçısı olduğunu söylemek mümkündür.

Brezilya tarım ve gıda ürünleri pazarında yoğun bir rekabet bulunmaktadır. Gıda sanayiinde faaliyet gösteren çokuluslu şirketlerin büyük çoğunluğunun Brezilya pazarında yer aldığı görülmektedir. Yerli üreticiler de alanlarında oldukça başarılı olup, hem iç piyasada hem de dünya piyasalarında etkin bir biçimde faaliyetlerini sürdürmektedirler.

Modern teknolojilere giriş yapılarak, tarımda makinalaşma oranı yükselmiş, gübreleme, sulama metodları yaygınlaşmıştır. Tarım ve canlı hayvan üretiminde artış, ekonominin istikrara kavuşmasına ve fakir kesimin hayat standartlarının yükselmesine katkı sağlamıştır. Bilhassa ulaşım gibi altyapı eksikliği tarımsal ürünle-

rin arzını olumsuz etkileyen faktörler olarak göze çarpmaktadır.

Türkiye ile Ticaret

Brezilya ile ülkemiz arasında kurulacak yakın ekonomik işbirliği, Brezilya ile birlikte Arjantin, Paraguay, Uruguay ve Venezüella'nın üye oldukları MERCOSUR (Güney Ortak Pazarı) ile ortaya çıkacak geniş pazardan Türk firmalarının da yararlanmasına yol açacaktır. Diğer yandan Brezilyalı firmalar Türkiye üzerinden komşu ve yakın ülke pazarlarına girme şansına sahip olabileceklerdir.

Türkiye-Brezilya ekonomik ilişkileri, özellikle aynı konularda iş yapan firmaların, işadamları derneklerinin ve kurumların işbirliğine giderek ortak üretim ve pazarlama yapmaları halinde büyük bir potansiyel taşımaktadır. Genel olarak Brezilya tarafı Türkiye ile işbirliği yapmak açısından konuya olumlu yaklaşmaktadır. Türk işadamlarının Brezilya'yı daha iyi tanıyıp, aktif bir şekilde konuya eğilmeleri, ülkeler arasındaki ticaret hacminin artmasında ve Türkiye açısından negatif olan dengenin düzeltilmesinde büyük rol oynayacaktır.

İthalata ilişkin kapalı yapısı ve özellikle iç piyasayı korumak için yüksek gümrük duvarları olan Brezilya'ya ihracatımızı artırabilmek için; Latin Amerika eylem planı çerçevesinde hükümetler arası ikili ilişkileri artırmaya yönelik anlaşmaların yapılmasının, alım-satım heyetleri ve fuarlara katılımın yanında, başta turizm olmak üzere, kültürel etkinliklerin artırılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Brezilya'daki federatif yapı nedeni ile Brezilya'nın dış ticarete ilişkin hükümet düzeyindeki

politikasının yanı sıra her eyaletin sanayi ve tarım alt yapısına göre değişen farklı öncelikleri ve uygulamaları olabildiği gözlemlenmiştir. Özellikle sektörel birlik ve derneklerin, sanayi odalarının, dış ticaret odalarının lobi güçlerinin olduğu, bu nedenle iki ülke arasında gerçekleştirilecek ticarete ilişkin işbirliklerinde belirleyici rol oynayabilecekleri düşünülmektedir.

Sonuç olarak; Brezilya Pazarında bazı geleneksel ihraç ürünlerimizin pazarda iyi bilindiği, çoğu ürünümüzün de Avrupalı firmalar tarafından toptan alınıp, perakende olarak pazara girdiği gözlemlenmiştir. Ürünlerimizin kalitesinin yanı sıra

AB ülkelerine göre fiyat avantajının olduğu, Brezilyalı ithalatçı firmalara anlatılması gerekmektedir. Bu nedenle ihracatçılarımızın Brezilya pazarında aktif olmaları ve ürünlerini potansiyel müşterilere bire bir her açıdan tanıtmaları gerekmektedir. Türkiye ve Brezilya firmaları çeşitli konularda deneyimlerini paylaşarak güçlü bir ortaklık kurabilecek

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2008	318.027	1.423.868	1.741.895	-1.105.840
2009	388.244	1.105.890	1.494.134	-717.646
2010	614.551	1.347.525	1.962.076	-732.974
2011	883.471	2.074.354	2.957.825	-1.190.883
2012	1.002.759	1.770.094	2.772.854	-767.335
2013	936.096	1.408.806	2.344.902	-472.710
2014	794.186	1.728.745	2.522.932	-934.559
2015	458.367	1.792.241	2.250.608	-1.333.875
2016	333.741	1.788.012	2.121.754	-1.454.271
2017	384.904	2.544.928	2.929.832	-2.160.024
2018	489.891	3.257.706	3.747.597	-2.767.815
2018 / (1-3)	116.703	628.679	745.382	-511.976
2019 / (1-3)	110.951	553.837	664.788	-442.886

Kaynak: TÜİK, (<http://www.tuik.gov.tr>)

kapasiteye sahiptirler. Firmalarımızın Brezilya'yı gelecek 50 yıl içindeki BRICs ekonomileri içinde yer alacağını göz önüne alarak değerlendirmelerinde fayda görülmektedir.

Brezilya'da uluslararası alanda rekabet gücüne sahip olan birçok büyük mimarlık, inşaat ve mühendislik şirketi bulunmaktadır. Yabancı müteahhitlik firmalarının Brezilya'daki projelerden iş alabilmeleri için Brezilyalı bir firma ile ortaklık yapmasının yararlı olacağı değerlendirilmektedir. Brezilya piyasasının koşullarını bilen ve tecrübe sahibi bir firma ile ortaklık yapılması, yapılan işlerin kolaylaşmasını sağlayabileceği gibi diğer iş fırsatlarının takibini de kolaylaştıracaktır.

Ayrıca Brezilyalı firmalar ile bu piyasada kurulan ortaklıklar, Orta-doğu ülkelerinde yapılacak işlerde de ortak çalışmayı beraberinde getirecek ve diğer pazarlarda da rekabet gücümüzün artmasına katkı sağlayabilecektir.

